

Je suis un palimpseste

Vijf dansers, ontelbaar veel lagen van betekenis

Je suis un palimpseste ... et ce n'est pas un animal

*Twee mogelijkheden. Of u hebt een ruime interesse in geschiedenis, of u had nog nooit van een palimpsest gehoord. Wel dan, een palimpsest is een perkament waarvan de inkt is weggewassen of weggekrabd - vaak uit zuinigheid - om er een nieuwe tekst te kunnen overschrijven. Die meerlagigheid, bij mensen dan, en de ambiguïteit is waar **Bérengère Bodin** en **Nicolas Marie** het over willen hebben in 'Je suis un palimpseste, et ce n'est pas un animal!...' Beestig!*

Bérengère Bodin

De kranten staan er vol van: opinies. Pro of contra het koningshuis, de fratsen van Miley Cyrus, de werking van justitie, ... en impliciet wordt van ons verwacht dat we kant kiezen. Dat kleurt onze identiteit, laat zien wie we zijn. "Maar zouden we niet beter eens kiezen om niet te kiezen?", vraagt Bérengère Bodin zich luidop af. "Ik ben daardoor oprecht verbaasd. Dat zo veel mensen zo'n uitgesproken mening kunnen hebben over alles. Ze zijn voor of tegen. Terwijl ik veel vaker zou willen zeggen dat ik het eigenlijk niet weet. In de eerste plaats omdat veel van die onderwerpen bijzonder complex zijn en ik de feiten onvoldoende ken. Maar ook omdat ik ernaar streef zo weinig mogelijk vast te leggen, te definiëren. Iets definiëren is het laten doodgaan, want je geeft het geen ruimte meer om te bewegen, te groeien. En het leven moet bewegen. Je moet de dingen kunnen blijven in vraag stellen. Gemakkelijk is dat niet. We willen graag van onszelf geloven dat we zeer open-minded zijn. Maar het tegendeel is waar. Ik heb mezelf er al meer dan eens op betrappt dat ik over sommige onderwerpen meer vooringenomen ben dan ik me ooit had kunnen inbeelden, dat ik in mijn eigen kader vast zit."

Iets definiëren is het laten doodgaan, want je geeft het geen ruimte meer om te bewegen, te groeien.

Bérengère Bodin werd geboren in Fontenay-Le-Compte, in de Loire en toonde van jongs af aan al een sterk sociaal engagement. Als tiener wou ze straathoekwerker worden. Ze zette zich ook een tijdlang in voor 'Les restos du coeur', de Franse tegenhanger van Poverello. Pas toen ze vijftien werd, ging ze dansen. Ondertussen maakt ze o.a. deel uit van les Ballets C de la B van choreograaf Alain Platel. Ze schitterde onder meer in de voorstelling C(H)OEURS.

Nicolas Marie werkt als lichtman en scenograaf voor theater en opera in Parijs, maar begon zijn artistieke carrière als danser. In 2002 was hij, samen met Bérengère, één van de twaalf performers in *Young People, Old Voices* van Raimund Hoghe. Met *Je suis un palimpseste* keert hij voor het eerst sinds lang terug naar de dans. "En dat was bijzonder bevrijdend", zegt hij daarover. "In opera staat alles vast, er is het script en daar wordt zelden van afgeweken. In de dans, zeker in deze voorstelling, is iedere opvoering een nieuwe verrassing."

Oordelen, beoordelen, identiteit en het los komen daarvan, waren belangrijke pijlers tijdens de creatie van *Je suis un Palimpseste*. En dat is niet alleen duidelijk inhoudelijk, in het eindresultaat, maar ook in het creatieproces. "Ik hou ervan om van gedachten te wisselen, ... ook al botsen die", lacht Bérengère. "Ik hou van ontmoeten en ruimte laten voor ontmoeting. En dus zijn we helemaal van nul gestart. Ik zag het als choreografe niet als taak om de dansers concrete elementen, bewegingen of ideeën op te leggen, maar om een werf te creëren waarin ik hoogstens zou gidsen. We hebben heel veel gediscussieerd in het begin en gewerkt rond een aantal opdrachten, die de dansers zelf konden invullen: Wat is 'een vreemde'? Wat zijn taboes? Wat is absoluut 'not done' ook al is het op zich niet gemeen of slecht? Daar zijn we van vertrokken."

"En gaandeweg hebben we elkaar zo beter leren kennen", zegt Nicolas. "Als je al die ideeën en verhalen naast elkaar zet, dan gaan die het verhaal vormen van een groep. Je krijgt het portret van een micro-samenleving, de gedragscode van vijf jonge vrouwen. En dat is bijzonder boeiend om te zien ontstaan."

... et ce n'est pas un ani

De dictatuur van het geluid

Bij de creatie van een dansvoorstelling is de verleiding vaak groot om te vertrekken vanuit muziek. Bérengère Bodin heeft dat bewust willen vermijden. "Niet dat we geen muziek wilden in de voorstelling zelf, we wilden gewoon niet dat het geluid van bij het begin de leiding zou nemen. Klank, en muziek in het bijzonder, is zeer dominant. Te veel dansers en choreografen laten er zich door opvreten, terwijl we net wilden dat de dansers hun eigen ritme en kracht zouden ontwikkelen. Ze moesten een grotere gevoeligheid krijgen voor wat er op het moment zelf 'ontstaat'. Dus hebben we muziek en soundscapes gemeden bij de eerste repetities."

Het aspect geluid is later pas in de voorstelling geslopen, in de gedaante van de Amerikaanse dichter **Charles Bukowski**. "De keuze voor Bukowski is eerder toevallig", zegt Nicolas Marie. "Ik was in een klankbank op zoek gegaan naar wat materiaal waar we konden rond werken en was zo op een fragment gekomen waarin hij te horen is. De dansers zijn allemaal vrouwen en we wilden vermijden dat het stuk daar over zou gaan. Dus introduceerden we een man, Bukowski, of toch zijn stem. Wat ik mooi vind aan zijn werk, is dat het midden in het leven staat. Bukowski is niet de grote taalpurist, die ingewikkelde zinnen fabriceert. Hij vertelt gewoon over wat er rond hem heen gebeurt, over zijn leefwereld en de mensen die hij ontmoet. Hij schrijft zeer toegankelijk. Ook belangrijk is dat hij lange tijd zo'n beetje in de marge heeft geleefd en daar in zijn werk mee speelt. Je maakt kennis met de verschillende facetten van zijn identiteit: de verleider, de viezerik, de dronkaard, ... wat ons terugbrengt naar de verschillende lagen van ons palimpsest."

Carte Blanche

Je suis un Palimpseste is het eerste project van Bérengère Bodin voor Passerelle. Ze kende huischoreograaf Pol Coussement wel al van een eerder project waar ze allebei in betrokken waren: de voorstelling *Lechè*. "Ik vind het bijzonder fijn om met Pol en Passerelle samen te werken omdat het goed vooruit gaat. Er is daadkracht en engagement". "Een goede praktische ondersteuning," bevestigt Nicolas Marie, "maar tegelijk ook een grote artistieke vrijheid. Toen we het project met Pol gingen bespreken was al snel duidelijk dat we volledig carte blanche kregen. Er waren wel beperkingen op vlak van tijd en budget, maar artistiek mochten we alle kanten op. En hoe evident dat ook klinkt in de culturele sector, het is het niet altijd."

de cast van *Je suis un palimpseste ... et ce n'est pas un animal* tijdens een repetitie